

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
СК СМЯ 03-7.5/09-2024
ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ОБРАННЯ
ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ**

Затверджую
Начальник ВСП «ФКМТ НУ «ОМА» А.В. Опарін
«14» 09 2024 р

СТАНДАРТ КОЛЕДЖУ

СИСТЕМА МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

СК СМЯ 03-7.5/09-2024

Схвалено на засіданні
Педагогічної ради коледжу
«30» серпня 2024 р.
Протокол № 1

Одеса
2024

Передмова

1 **РОЗРОБЛЕНО** робочою групою Ради з якості ВСП «ФКМТ НУ «ОМА»

2 **ЗАТВЕРДЖЕНО** Рішенням Педагогічної ради коледжу
«30» серпня 2024 р. Протокол № 1

Начальник коледжу

 А.В. Опарін

3 **ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ**

Наказом начальника ВСП «ФКМТ НУ «ОМА» від 17 вересня 2024 р. № 46
Дата введення 17 вересня 2024 р.

4 **ТЕРМІН ДІЇ** – до скасування або введення в дію нового **ПОЛОЖЕННЯ**

5 Періодична **ПЕРЕВІРКА** проводиться з інтервалом, що не перевищує 12 місяців

6 **ЗМІНИ ДО ПОЛОЖЕННЯ** розробляються при зміні вимог нормативних документів, на підставі яких воно було розроблено

7 **ПОГОДЖЕНО**

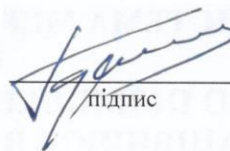
Заступник начальника
з навчальної роботи – уповноважений
з якості

підпис

Е.Ф. Малай
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

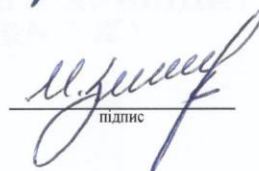
Заступник начальника
з навчально-виробничої роботи

підпис

В.П. Курганский
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

Заступник начальника з виховної
роботи

підпис

І.В. Іцкалев
ініціали, прізвище

17.09 2024 р.

8 **ВВЕДЕНО ЗАМІСТЬ** СК СМЯ 03-7.5/09-2021

ЗМІСТ

1	Загальні положення	4
2	Навчально-методичне забезпечення вибіркового освітніх компонентів	6
3	Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану курсанта (студента)	6
4	Прикінцеві положення	7
	Додаток 1 ЗРАЗОК заяви курсанта (студента) на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору (освітньо-професійної програми)	
	Лист реєстрації змін СК СМЯ 03-7.5/09-2024	
	Лист ознайомлення персоналу підрозділу з документом СК СМЯ 03-7.5/09-2024	

1 Загальні положення

1.1 Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового освітніх компонентів (надалі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж морського транспорту Національного університету «Одеська морська академія» (далі – ВСП «ФКМТ НУ «ОМА») розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 р. № 2745 – VIII, СК СМЯ 03-7.5/01-2021 «Положення про організацію освітнього процесу у ВСП «ФКМТ НУ «ОМА», СК СМЯ 03-7.5/08-2024 «Положення про порядок формування та реалізацію індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти у ВСП «ФКМТ НУ «ОМА».

1.2 Метою Положення є запровадження у ВСП «ФКМТ НУ «ОМА» загальних правил щодо формування переліку вибіркового освітніх компонентів (далі – ОК), вибору вибіркового ОК здобувачами фахової передвищої освіти (далі – здобувачі).

Положення визначає порядок формування переліку(ів) вибіркового ОК за освітньо-професійними програмами, процедуру обрання курсантами (студентами) ОК.

1.3 Освітньо-професійна програма (надалі – ОПП) підготовки здобувачів фахової передвищої освіти складається з обов'язкової та вибіркової частин.

1.4 Освітні компоненти за вибором курсанта (студента) – це дисципліни, які вводяться закладом фахової передвищої освіти для більш повного задоволення освітніх і кваліфікаційних вимог особи, ефективнішого використання можливостей закладу освіти, врахування регіональних особливостей тощо.

Вибіркові освітні компоненти загальноосвітньої, професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями (спеціалізаціями), що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності курсанта (студента) та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувача фахової передвищої освіти відповідно до вимог ринку праці.

1.5 Вибір ОК здобувач освіти здійснює в процесі формування свого індивідуального навчального плану у межах, передбачених відповідною ОПП.

Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації освітнього процесу індивідуальний навчальний план (ІНП) є основним робочим документом курсанта (студента).

Індивідуальний навчальний план курсанта (студента) розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі обов'язкові ОК та вибіркові ОК, обрані курсантом (студентом), з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки здобувача фахової передвищої освіти, з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення ОК, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю (спеціалізацією), та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, підсумкова атестація випускника).

1.6 Обсяг вибіркового ОК має становити не менше 10% від загального обсягу

кредитів ЄКТС ОПП: для ОПП підготовки фахового молодшого бакалавра – не менш як 18 кредитів ЄКТС із загального обсягу ОПП 180 кредитів.

1.7 Перелік вибіркового ОК (далі – Перелік) – це список вибіркового ОК та/або їх блоків, який формується в рамках певної ОПП. Вибіркові ОК індивідуального навчального плану курсанта (студента) формуються з блоку освітніх компонентів спеціальності (спеціалізації), які здобувач освіти вибирає з переліку, затвердженого педагогічною радою коледжу (надалі – ПР).

Цей перелік ПР формує за поданням циклових комісій спеціальностей, в подальшому його затверджує начальник коледжу. Перелік ОК та програми навчальних дисциплін розміщуються на сайті Коледжу.

До Переліку можуть включатись:

- практична підготовка відповідно до вимог Міжнародної конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ) та національних вимог щодо підготовки моряків (для ОПП, за якими здійснюється підготовка осіб командного складу морських суден);

- вибіркові блоки ОК (якщо такі блоки передбачені ОПП);

- окремі вибіркові ОК за довільним вибором.

Практична підготовка відповідно до вимог Конвенції ПДНВ передбачає, що на кожному етапі практичної підготовки здобувач має право вибору типу судна або його окремих характеристик, на якому буде здійснюватися практична підготовка, що дозволяє здобувачу освіти отримати поглиблені спеціалізовані знання, розуміння та професійні навички відповідно до обраних типів суден.

Право вибору здобувачем певному типу судна (типів суден) або окремих характеристик судна (суден) спрямоване на формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти та підвищення його конкурентоспроможності на ринку праці.

Вибіркові блоки ОК забезпечують набуття здобувачем освіти додаткових компетентностей у певній сфері. За умови успішного опанування здобувачем усіх ОК вибіркового блоку йому може бути виданий відповідний сертифікат.

1.8 Вибіркові ОК, внесені до індивідуального навчального плану курсанта (студента), є обов'язковими для їх вивчення здобувачем освіти.

1.9 Вибіркові ОК можуть бути включені до індивідуального навчального плану курсанта (студента) на 3 і 4 курсах.

1.10 Обсяг кожного вибіркового ОК становить не менше 2-х кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибіркового ОК є залік або екзамен. Освітні компоненти, що пропонуються у вибіркового блоці не повинні передбачати курсове проектування.

1.11 Запис курсантів (студентів) на вивчення блоків вибіркового ОК проводиться за заявами відповідно до їхніх рейтингових оцінок (конкурсних рейтингових оцінок).

2 Навчально-методичне забезпечення вибіркового освітніх компонентів

2.1 Викладання вибіркового ОК можуть здійснювати всі циклові комісії коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення ОК відповідно до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, що є свідченням спроможності циклової комісії оперативно задовольнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями (спеціалізаціями).

2.2 Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркового ОК кожного навчального року подають завідувачам відділення список ОК, які пропонуються для вибору курсантам (студентам), програми навчальних дисциплін та їх анотації разом з протоколами рішення ПР коледжу.

2.3 Перелік ОК вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

2.4 Затверджені переліки вибіркового ОК розміщуються для ознайомлення курсантів (студентів) на офіційному сайті коледжу, на інформаційних стендах відділень із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання дисципліни.

3 Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану курсанта (студента)

3.1 Для формування контингенту курсантів (студентів) для вивчення вибіркового ОК на наступний навчальний рік циклові комісії ознайомлюють курсантів (студентів) з переліком вибіркового ОК, викладання яких вони забезпечують, та їхніми анотаціями, сприяють курсантам (студентам) одержання в повному обсязі інформації про вибіркового ОК.

Для отримання більш детальної інформації курсанти (студенти) мають право ознайомитись з програмами навчальних дисциплін.

3.2 Циклові комісії здійснюють попередній запис курсантів (студентів) на вивчення окремих вибіркового ОК за вибором упродовж грудня навчального року, що передуює навчальному року їх вивчення;

Упродовж січня навчальний відділ опрацьовує заяви курсантів (студентів) щодо вибору блоку вибіркового ОК спеціальності (спеціалізації).

Якщо за першою заявою здобувач освіти не записаний на вивчення вказаного в заяві блоку вибіркового ОК спеціальності (спеціалізації) в межах встановленої квоти за його рейтинговою оцінкою або він не сформував першої заяви, такий курсант (студент) до 10 лютого поточного року навчання здійснює повторний запис на блок вибіркового ОК спеціальності (спеціалізації) шляхом формування другої заяви, якщо залишилися незаповнені курсантами (студентами) квоти.

Якщо за другою заявою курсант (студент) не записаний на вивчення вказаного в заяві блоку вибіркового ОК спеціальності (спеціалізації) в межах залишку

квоти за його рейтинговою оцінкою або такий здобувач освіти не подавав заяву, його запис на вивчення блоку вибіркового ОК спеціальності (спеціалізації) здійснює класний керівник академічної групи до кінця лютого з інформуванням про це курсанта (студента).

3.3 Мінімальна чисельність фахових молодших бакалаврів у групі з вивчення вибіркового ОК повинна складати не менше 15 осіб.

3.4 Після погодження ОК з цикловими комісіями курсанти (студенти) подають завідувачу відділення заяви про обрані ними ОК (додаток 1) з проханням включити їх до свого індивідуального навчального плану.

3.5 Заяви курсантів (студентів) щодо вибору вибіркового ОК, включених після погодження у встановленому порядку до індивідуальних навчальних планів, зберігаються на відділенні впродовж одного року.

3.6 Курсант (студент) в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованого ОК.

Самочинна відмова від запланованого ОК тягне за собою академічну заборгованість. Внесення у ІНП додаткових ОК без погодження завідувача відділення не має юридичної сили. Вивчені таким чином курси не зараховуються.

3.7 З об'єктивних причин курсант (студент) може внести зміни до заявленої ним вибіркової складової ІНП на наступний навчальний рік, подавши завідувачу відділенням відповідну заяву. Заява може подаватись до початку навчального року за умови, що курсант (студент) не розпочав опанування вибіркового ОК.

Якщо вивчення ОК розраховано на декілька семестрів, то змінювати ІНП в частині, що стосується вибіркового ОК, вивчення якої розпочато, неможливо.

3.8 Щорічно, в перший тиждень після завершення навчального року, курсанти (студенти) подають завідувачу відділення ІНП для перевірки фактичного виконання плану і прийняття рішення щодо подальшого навчання курсантів (студентів).

3.9 Копія наказу про вивчення вибіркового ОК надається до навчального відділу для складання та затвердження робочих навчальних планів, для розрахунку навчального навантаження відповідних циклових комісій на навчальний рік та складання розкладу занять.

3.10 Розклад занять формується навчальним відділом з урахуванням необхідності забезпечення права курсантів (студентів) на вивчення ОК вільного вибору в час, що не співпадає з розкладом занять курсанта (студента) за спеціальністю.

4 Прикінцеві положення

4.1 Випускова циклова комісія може дозволити перезарахування кредитів за ОК, опанованих здобувачем раніше, як кредити за вибіровими ОК у випадках поновлення здобувача на навчання або його переведення з іншого закладу фахової передвищої (вищої) освіти. Перезарахування ОК у такому випадку здійснюється за заявою здобувача на основі процедури визнання результатів навчання.

4.2 Випускова циклова комісія може дозволити здобувачам, які є учасниками програми академічної мобільності перезараховувати ОК, які вони опанували в іншому закладі фахової передвищої (вищої) освіти в рамках програми академічної (кредитної) мобільності, як вибіркового незалежно від наявності відповідних ОК у переліку вибіркового ОК за відповідною ОПП ВСП ФКМТ НУ «ОМА».

4.3 Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених ОК певного циклу за умови виконання ними функції споріднених компетентностей.

4.4 Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Педагогічною радою коледжу у тому ж порядку, що й саме Положення.

Додаток 1

**ЗРАЗОК заяви курсанта (студента) на
включення до індивідуального плану
освітніх компонентів вільного вибору
(освітньо-професійної програми)**

Завідувачу відділення _____
курсанта (студента) _____
курсу _____
групи _____

ЗАЯВА

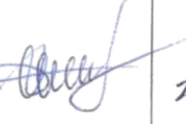

Прошу включити в мій індивідуальний навчальний план на 20__ /20__
навчальний рік наступні освітні компоненти вільного вибору:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

(дата)

(підпис)

**ЛИСТ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ПЕРСОНАЛУ ПІДРОЗДІЛУ З ДОКУМЕНТОМ
СК СМЯ 03-7.5/09-2024**

П І Б	Посада	Термін ознайомлення	Підпис	Дата ознайомлення (по факту)
Шолішук О.Я.	зав. ФМК	17.09.2024		17.09.2024
Куцак Л.Ю.	методист коледжу	17.09.2024		17.09.2024
Крупов І.В.	зав. СВВ	17.09.2024		17.09.2024
Артюх М.В.	зав. СМВ	17.09.2024		17.09.2024
Байков І.М.	зав. ЕМВ	17.09.2024		17.09.2024